Romina Pourmokhtari: Pressträff om COP31

Talare
Romina Pourmokhtari
Klimat- och miljöminister

Datum
5 november 2026

Plats
Regeringskansliet, Stockholm

Omständigheter
Klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari håller pressträff med anledning av klimatmötet COP31 i Turkiet. Medverkande är även Sveriges chefsförhandlare på mötet Mattias Frumerie.

Varmt välkomna till den här pressbriefen inför FN:s klimatmöte COP31 i Antalya, Turkiet. Med mig idag har jag Sveriges klimatambassadör och chefsförhandlare Mattias Frumerie.

Som ni vet så leds Sverige just nu av en övergångsregering, men vårt arbete i de internationella klimatförhandlingarna sker med en lika aktiv och konstruktiv röst för att driva klimatarbetet framåt. Jag tänkte börja med att backa bandet lite. För om vi ska förstå vad som väntar i Antalya så behöver vi nog påminna oss om vad som hände på COP30 i Belém. Inför det mötet så hade världens länder presenterat sina nya nationella klimatplaner, och när man lägger ihop planerna så blir bilden väldigt tydlig. Världens samlade klimatlöften skapar ett utsläppsgap gentemot Parisavtalets temperaturgräns och det var precis det här som Sverige och EU ville att mötet skulle svara på. Vi drev på för att länderna skulle komma överens om att öka takten i klimatarbetet och ta tydligare ansvar i att minska utsläppen. Resultatet blev svagare än vad Sverige och EU hade arbetat för. Trots att behovet är uppenbart så lyckades man inte heller enas om den här gemensamma färdplanen för omställning bort från fossila bränslen, som ju också var en målsättning från vår sida för det mötet. Men Belém var inte bara besvikelser, utan Brasiliens COP-ordförande tog ett eget initiativ för att driva klimatarbetet framåt, bland annat med två färdplaner. En för att ställa om bort från fossila bränslen och en annan för att stoppa avskogningen. Det arbetet är ju inget gemensamt förhandlingsbeslut, men det ger oss ändå någonting att bygga vidare på inför COP31. Vi kom också framåt vad gäller klimatanpassning under förra mötet. Länderna enades om hur arbetet med klimatanpassning ska följas upp och om en inriktning med tredubblad finansiering till klimatanpassning år 2035.

Sveriges huvudbudskap då? Ja, den 9 till 20 november så möts ju alltså världens länder återigen för att förhandla om hur vi tillsammans kan föra klimatarbetet framåt. I en tid då världen står inför stora utmaningar så blir ju internationellt samarbete allt mer avgörande. Och just därför är det ju väldigt betydelsefullt att vi samlas, söker gemensamma lösningar och tar nästa steg tillsammans. Samtidigt ger forskningen oss en allt tydligare bild av vad som krävs och den visar också hur mycket som står på spel, men också hur stor skillnad våra beslut faktiskt kan göra. Vårt viktigaste budskap på plats i år är därför handlingskraft. Vi behöver genomföra utsläppsminskningar och samtidigt stärka våra samhällen inför de effekter av klimatförändringarna som redan krävs, eller märks, ursäkta. Och det handlar ju om att skydda människor och samhällen, men också om att stärka motståndskraften och stärka tillväxten i fler länder. Brådskan är ju ena sidan av berättelsen och det här har ni hört tidigare och den andra handlar om möjligheterna. Och den här kombinationen i vårt budskap om brådska och möjligheter är ju någonting som vi återigen ser fram emot att torgföra på plats. Och när de här möjligheterna öppnar sig, då vet vi att det finns många fler länder som kan ligga i framkant av klimatomställningen. Sverige vill ju visa här att det går att förena minskade utsläpp med tillväxt, innovation och en stark demokrati, det slutliga kommer att behöva vara ett ännu större budskap under årets möte, och genom det här så vill vi inspirera andra och visa att klimatomställningen är också en investering för motståndskraftiga samhällen.

För att fler länder ska vilja ställa om bort från fossila bränslen så behöver vi också tydligt visa vad de har att vinna. Vi behöver tala om det som vi ska lämna bakom oss, men vi behöver också prata mycket mer om det som ska ersätta det fossila. Phase in clean energy, utöver vårt höga tryck kring phase out fossil fuels. Jag tror att det är så vi kommer kunna skapa mer framtidstro och optimism inom det här arbetet och se till att fler länder utöver de som redan är på tåget, så att säga, ska vilja följa med, och där har också Sverige och svenskt näringsliv väldigt mycket att erbjuda. Svenska företag som utvecklar lösningar som kan hjälpa länder att ställa om deras energisystem, transporter och sin tunga industri. Vår uppgift blir att göra de här möjligheterna synliga för fler och också visa att omställning inte bara är nödvändigt utan också fullt av möjligheter.

Nu tänkte jag också ta upp lite kring våra viktigaste prioriteringar på plats. Från ord till handling, vår viktigaste prioritering kan sammanfattas då i ett ord: handlingskraft. Ländernas klimatplaner måste omsättas i konkreta beslut om hur energi produceras, hur fabriker byggs, hur investeringar styrs, och att

genomföra dagens löften är nödvändigt, men det räcker ju inte för att uppfylla Parisavtalets mål. Och här har ju de stora utsläppsländerna ett särskilt ansvar. Vi behöver framför allt se till att de stora ekonomierna i G20 gör mer och när deras omställning går för långsamt, då får hela världen bära konsekvenserna, även vi i Sverige och i EU. Sverige och EU kommer därför att driva på för ett tydligt besked om snabbare genomförande och större utsläppsminskningar i närtid. Och det här är ju inga nyheter egentligen. På det här mötet så kommer också Brasilien att presentera arbetet för de här två initiativen som de lanserade vid COP30: Belém, Mission to 1.5 och Global Implementation Accelerator. Och båda de syftar ju till att öka takten i klimatarbetet. De kommer också att presentera arbetet med de här två färdplanerna, omställningen bort från fossila bränslen och avskogning och Sverige vill att de här plattformarna faktiskt blir till ett dokument eller en produkt där man kan lära av varandra. Vi vill hitta fler ytor att dela lösningarna på, att komma vidare med konkreta åtgärder och verkligen dra nytta av varandras erfarenheter och vi ser att de här två initiativen från Brasilien skulle kunna utgöra en grund för det och komma lyfta.

Sen har vi också åtgärdsagendan, och det här är ju en del av COP som kanske ofta glöms bort. Det kallas ju då för Global Climate Action Agenda, och det här sker utanför förhandlingarna, de rena förhandlingsrummen. Men för Sverige så är det här väldigt viktigt eftersom det just handlar om att föra samman dem som har en specifik klimatutmaning med dem som har tekniken, kunskapen och finansieringen för att lösa den. Så det är verkligen en sån handlingskraftig yta i arbetet som sker på COP-mötet och här har ju Sverige och svenska företag mycket att erbjuda, så det ser vi fram emot att lyfta upp under det här mötet. Vi vill ju också att de här förhandlingarna ska vila på vetenskapen, och en diskussion som har varit nu under den senaste tiden, där vi har en väldigt stark åsikt, det blir ju att ett tillfälligt överskridande av 1,5 grader i Parisavtalets mål, det får aldrig bli en ursäkt för att börja omförhandla de här målen och det här kommer också vara viktigt för Sverige och EU att trycka på på plats. Målet ska ligga fast och varje tiondels grad spelar roll. Så den här situationen som världen nu är i, den innebär inte att man ska öppna upp avtalet och börja omförhandla mål.

Sen har vi också klimatfinansieringen. Vi vill se fortsatta framsteg i klimatfinansiering där ett större fokus behöver läggas på klimatbiståndet som har störst potential till att bidra till utsläppsminskningar och klimatanpassning i utvecklingsländer. EU är världens största biståndsgivare, men biståndet kan ju

inte ensamt bära klimatomställning, utan fler länder behöver bidra och pengarna måste användas smartare, med garantier som också mobiliserar privat kapital och med befintliga institutioner istället för att ständigt påbörja nya institutioner. Vi vill också bidra till att ländernas investeringsklimat stärks, att alla länder har ju såklart ett egenintresse av att locka till sig investeringar och där finns det också en hel del att göra i grundarbetet, så att säga.

Och så slutligen en effektivare process. Sverige och EU har under lång tid önskat att effektivisera FN:s klimatprocess, alltså hela UNFCCC, och de senaste åren har allt fler dagordningspunkter, fler arbetsprogram tagits fram samtidigt som man globalt inte lyckas begränsa utsläppen i tillräcklig utsträckning och den här allt mer omfattande processen, den blir mer svårhanterlig, den skapar också utmaningar för både sekretariat men allra främst för små delegationer, för mindre länder på plats. Och det här i slutändan skadar ju beslutens legitimitet. Om det är så att processen är så pass omfattande att delar av de som deltar inte mäktar med att medverka, då sätter det käppar i hjulen. Så vi vet att de här mötena kan bli långt mer effektiva, lite mer fokuserade, och här vill vi trycka på att skifta fokuset till kärnprocesserna i Parisavtalet: ländernas klimatplaner, uppföljningen av ländernas klimatplaner och resultaten. Det tycker vi behöver vara i ett större fokus för de här mötena och för processerna kring FN:s klimatarbete mer än vad det är idag. Och då kan vi också lägga mer kraft på själva genomförandet samtidigt som alla länder får tillbaka möjligheten att påverka och delta i den utsträckningen som man kan göra när det är mer koncentrerad process, så att säga.

Som ni vet så sker de här förhandlingarna genom EU, som är de som förhandlar på plats för samtliga EU-länder. Sverige förhandlar och talar alltid med EU som gemensam röst vid COP, och EU-länderna är ju överens om att fortsätta driva på för ett genomförande av Parisavtalet, vilket är väldigt bra. Vi vill ju påskynda en rättvis omställning bort från fossila bränslen och ren elektrifiering, mer fossilfri energi och effektivare energianvändning. Det här är centrala delar, men även minskade metanutsläpp är någonting som behöver ges större uppmärksamhet. Särskilt utsatta länder behöver också få bättre möjligheter att skydda människor, infrastruktur och försörjning. EU vill därför se fortsatta framsteg mot det globala anpassningsmålet och insatser för att tredubbla anpassningsfinansieringen till år 2035, som vi nämnde tidigare. Inom EU betonar vi också att utvecklingen behöver ske över tid, inte bara vid enskilda genombrott. Alltså, i dagens geopolitiska läge så fungerar det inte att ett enda

enskilt genombrott ska avgöra om mötet är framgångsrikt eller inte, utan bygger vi förväntningarna på det sättet och genombrottet inte kommer, då riskerar man att framställa hela mötet som ett stort misslyckande, både för EU men generellt i de multilaterala systemen. Så vill man ha ett starkt system sett till hur vi arbetar globalt med klimatet, så behöver vi se till att det samlade resultatet för arbetet framåt och hur det går för klimatarbetet framåt på... Man kan se till att driva på för en högre ambition, men med insikten att framstegen byggs över tid, snarare än vid de här enskilda genombrotten och de här enskilda mötena med ett resultat som ska vara lösningen på allt, så att säga.

Sen har vi också en delegation, och som klimat- och miljöminister så kommer jag att leda den svenska förhandlingsdelegationen. Sverige driver sina prioriteringar inom EU, men vi har ju en fantastisk förhandlingsdelegation på plats och vid min sida har jag ju då Mattias Frumerie som är klimatambassadör och chefsförhandlare. Men som sagt, på de här mötena så förhandlar Sverige tillsammans med de andra EU-länderna och det innebär att jag företräder Sverige i de gemensamma diskussionerna på ministernivå inom EU, och där arbetar ju vi för att få genomslag för de svenska prioriteringarna inom EU, såklart. Och när EU förhandlar med resten av världen, då gör vi det genom en gemensam position, vilket ju såklart stärker vår röst på plats och gör att EU är en av de tyngsta aktörerna i det här mötet. Men vi arbetar ju också direkt med andra länder, både under och vid sidan av förhandlingarna. Och där kan ju vi på olika sätt bygga stöd för våra prioriteringar i Sverige och få fler länder med oss där man har gemensamma kontaktytor, så att säga. Så även om EU förhandlar med en gemensam röst på plats rent formellt, så fyller Sverige en väldigt viktig funktion och hela vår delegation påverkar förhandlingarna i hög utsträckning, både genom rösten i EU men också genom att Sverige för det bilaterala arbetet vid sidan av.

I den förhandlande delegationen, som man kallar det, så ingår drygt 20 personer från fyra departement: Klimat- och näringslivsdepartementet, Finansdepartementet, Utrikesdepartementet och Landsbygds- och infrastrukturdepartementet. Och sedan har vi också myndigheterna som deltar med skickliga tjänstemän och experter från Naturvårdsverket, Energimyndigheten, Sida, SMHI och Jordbruksverket. I delegationen finns också representation från bland annat Sametinget, de politiska ungdomsförbunden och riksdagen. Sen har vi ju en så kallad icke-förhandlande delegation, nämligen representanter för Sverige som är på plats och observerar

och bidrar i samtal och på andra sätt. Och det svenska näringslivet är starkt representerat i Antalya, vilket är positivt. Jag brukar säga att det finns två sätt att övertyga ett land. Det ena sättet är att tala om vad man borde göra, det andra sättet är ju att visa det som faktiskt fungerar och det som existerar och det är en otroligt viktig del av den svenska berättelsen om klimatarbete. Det här andra sättet brukar fungera bättre, att visa upp vad som faktiskt fungerar, än att prata om det i teorin, så att säga. Och därför är vi superglada att ett 20-tal företag kommer närvara på mötet. Några exempel: Alfa Laval, SSAB, Volvo, SKF, Tetra Pak, Scania och Hitachi Energy. Alla med oerhört relevanta tjänster och varor på plats för klimatarbetet. Men som ni ser, fler företag än så, och därför så passade vi på att samla den här icke-förhandlande delegationen. Igår hade statsministern, klimatambassadören och jag ett lunchmöte på Rosenbad med många av de företag som kommer vara representerade på COP-mötet. Och vi pratade bland annat om att deras närvaro på COP-mötet verkligen stärker vår argumentation i förhandlingarna och bidrar till Sveriges röst på plats. För det är som sagt svårt att säga att någonting inte går att göra när svenska företag redan gör det. Vi vill att deras medverkan ska leda till fler samarbeten som skyndar på andra länders klimatarbete, och där skapar den svenska närvaro nytta även långt efter att de här mötena avslutas, och det är väldigt viktigt att ha med sig.

Med det tänkte jag ge ordet till Mattias som ska redogöra för förhandlingsläget och de viktigaste skiljelinjerna mellan de olika länderna på plats.

En rättvis omställning behöver då ha omställning som kärna i arbetet. Vi tänkte lite kort nämna, så som vi har varit inne på, så är det internationella läget väldigt svårt och vi har både krig och handelskonflikter som försvagar förtroendet mellan olika länder. Inte minst USA:s tillbakadragande från det internationella klimatarbetet försvårar ju såklart möjligheten att få fram ambitiösa klimatöverenskommelser. Flera stora aktörer har också starka ekonomiska intressen i att användningen av fossila bränslen fortsätter. Och det här gör ju att det europeiska ledarskapet blir viktigare. Genom EU-samarbetet så har som sagt Sverige en väldigt stark röst och kraft att påverka globalt, och den vill vi använda för att höja ambitionerna och för att få fler stora ekonomier att höja takten, särskilt på ett COP-möte med tema elektrifiering, så som det turkiska ordförandeskapet har pratat om, så ser vi stora möjligheter i det. Men det kräver samarbete också med länder som inte alltid delar uppfattningar med, och det är någonting som vi behöver växla upp. Vi behöver tydligare visa upp hur omställningen kan genomföras i praktiken, och Sverige har ju väldigt mycket att

bidra med här. Både i att visa upp våra fantastiska företag som ligger i framkant med lösningar på våra egna men nu även andra länders klimatutmaningar. Och vi ska också vara stolta över att Sverige är en av världens största givare av klimatbistånd. Tack vare Tidös högre klimatbistånd så ser ni också här i gult att vårt klimatbistånd har ökat i en tid då många andra länder har valt att ta ett kliv tillbaka och skruva ner på sitt bistånd som är klimatrelaterat. Det här är ju också en möjlighet för oss från Sveriges sida att både driva på och stötta andra länders omställning, och när man inte bara pratar utan också finansierar så stärker det verkligen ens röst på plats. Så det här är någonting som vi drar stor nytta av också under de här förhandlingarna, att vi kan visa upp att vi inte bara är en röst globalt för höga ambition utan även en röst globalt för finansiering i hög utsträckning av det här arbetet som behöver ske i fler länder än vad det gör idag. Och när vi visar upp att minskade utsläpp går hand i hand med en växande ekonomi och med ökat välstånd, då kan vi verkligen få fler länder att vilja och våga ställa om.

Det är så, Sverige är ett föredöme som också andra länder vill följa efter, vilket ju är väldigt viktigt om man då ska vara ett föredöme. Vi kommer därför till COP med höga förväntningar vad gäller riktningen och realistiska förväntningar när det gäller förutsättningarna. Vi vill se framsteg som förstärker utsläppsminskningar och ökar investeringarna i fossilfria lösningar. Ett enskilt möte kommer inte lösa klimatfrågan, men varje möte måste föra arbetet framåt och det är det som Sverige och EU kommer att driva på på plats.

Så med det tänker jag att vi öppnar upp för lite frågor.

Källa
Transkriberat från videoinspelning: Regeringen håller pressbriefing inför COP31, publicerad på YouTube, uppladdad av "Regeringskansliet", 5/11 2026 (Transkriberat 10/11 2026)

Taggar
Liberalerna, Politiska tal

Relaterade
Mattias Frumerie: Pressträff om COP31
5 november 2026

URI
https://www.svenskatal.se/tale/romina-pourmokhtari-presstraff-om-cop31